

V Praze dne 26. 1. 2017
Č. j. : 52 /2017

Opakovaná žádost o odmítnutí novely zákona č. 95/2004 Sb., o vzdělávání lékařů

Vážený pane poslanče,

obracím se na Vás jménem České lékařské komory, která jako profesní samospráva zřízená zákonem garantuje odbornost všech lékařů, kteří na území České republiky vykonávají lékařské povolání.

Jednou z příčin současné personální devastace našeho zdravotnictví je chaotický a vůči mladým lékařům nepřátelský systém specializačního vzdělávání, který je třeba zásadním způsobem změnit. Vzdělávání lékařů je v České republice v porovnání s většinou států EU zbytečně dlouhé, rozdrobené do nadměrného počtu specializačních oborů a mladí lékaři musí před složením atestace absolvovat řadu měsíců trvající stáže ve velkých nemocnicích, což poškozují regionální zdravotnictví a vzdělávání zbytečně prodražuje. Vedle nízkých platů či mezd a soustavného porušování zákoníku práce obrovským množstvím přesčasové práce uvádí mladí lékaři rozvrat vzdělávání organizovaného lékařskými fakultami za třetí nejdůležitější příčinu, proč celá jedna pětina z nich odchází do zahraničí hned po své promoci.

Česká lékařská komora se aktivně účastnila dva roky trvající práce na přípravě novely zákona o vzdělávání lékařů, která byla v únoru loňského roku schválena vládou. Při projednávání v Poslanecké sněmovně byl však tento návrh na základě tlaků nejrůznějších lobbistů bohužel zdevastován k nepoznání. **Novela zákona, o které budete, pravděpodobně v úterý 31. 1. 2017 hlasovat, tak již, navzdory proklamacím ministerstva zdravotnictví, vůbec nespňuje očekávání, která do ní lékaři vkládali.**

Senát ČR dne 14. 12. 2016 novelu zákona č. 95/2004 Sb., o vzdělávání lékařů logicky odmítl poté, co většina jeho členů uznala naše argumenty, že nemá smysl schvalovat zákon, který nepřispívá k řešení problémů našeho zdravotnictví.

Neřešené problémy:

Příliš vysoký počet specializačních oborů (43) způsobuje, že lékaři jsou vzájemně nezastupitelní. Bez jeho redukce na úroveň běžnou v zemích EU (např. Německo 33 základních oborů), nikdy nebudeme mít lékařů dostatek.

Zbytečně dlouhá doba specializační přípravy, kterou návrh nezkracuje, ale naopak umožňuje její další nesmyslné prodlužování. Navrhovaný zákon totiž nově stanoví pouze minimální délku specializační přípravy, přičemž maximální délku nijak neomezuje a ponechává ji na rozhodnutí tzv. akreditační komise pro příslušný obor.

Nemožnost vzdělávat se v regionálních nemocnicích. Složitý systém akreditací zdravotnických zařízení zůstává zachován. V regionální nemocnici bude moci lékař absolvovat pouze část přípravy v rámci tzv. základního vzdělávacího kmene. Bez jistoty, že budou moci specializační přípravu dokončit a přihlásit se k atestační zkoušce, se mladí lékaři nebudou i nadále o práci v regionálních nemocnicích zajímat.

Neexistence motivace školitelů, aby se mladým lékařům opravdu věnovali, absence kontroly. Mladí lékaři budou nadále zneužíváni jako laciná pracovní síla.

Nevyřešené financování specializačního vzdělávání, které je a zůstane pro mladé lékaře velmi drahé.

Nové problémy, které přijetí návrhu zákona způsobí:

Funkční kurzy jsou rizikem dalšího drobení medicíny. Z čistě komerčních důvodů mohou vznikat v neredukovaném počtu další a další kurzy, bez jejichž absolvování a především zaplacení nebude lékařům umožněno pokračovat v provádění některých diagnostických a léčebných metod, byť je třeba již léta bez problémů provádějí. Toto ohrožuje nejenom lékaře budoucí, ale i současné kvalifikované lékaře a tím i dostupnost zdravotní péče pro občany.

Nebezpečí extenzivního prodlužování specializační přípravy na základě rozhodnutí oborové akreditační komise, jejíž členové mohou mít zájem na tom, aby místo intenzivního vzdělávání zůstávali mladí lékaři co nejdéle v pozici laciné pracovní síly.

Změna statutu specializačního vzdělávání z prohlubování na zvyšování kvalifikace umožní zaměstnavatelům, aby v případě vyslání na povinnou stáž v rámci specializační přípravy požadovali po mladých lékařích refundaci mzdy. Práce v regionálních nemocnicích, kde nebude možné absolvovat celou specializační přípravu, bude pro mladé lékaře ještě méně atraktivní než v současnosti.

Důsledky případného schválení novely zákona:

Odchody mladých lékařů do zahraničí budou pokračovat a pravděpodobně tento trend ještě zesílí.

Personální devastace regionálních nemocnic bude nadále pokračovat.

Sníží se bezpečnost zdravotní péče a bude se snižovat její dostupnost pro občany, a to zejména na venkově.

Návrh zákona, o kterém budete hlasovat, je špatný. I když se i v něm dají nalézt některá dílčí pozitiva oproti současnému stavu, zásadní problémy neřeší a naopak přináší rizika nová. Přesto však hlavní nebezpečí spočívá v tom, že pokud bude zákon schválen, zablokuje se tím možnost provést nezbytné systémové změny ve vzdělávání lékařů a to na dalších cca 10 let. Systém vzdělávání lékařů totiž není možné neustále měnit a mladé lékaře tak vystavovat trvalé nejistotě.

Proti přijetí zákona je nejenom Česká lékařská komora, jako profesní lékařská samospráva, ale také odborové organizace (LOK-SČL, OSZSP), ředitelé regionálních nemocnic (AČMN) a starostové (Svaz měst a obcí). Přínos v novele zákona nespátřují ani organizace mladých lékařů, ani řada odborných lékařských společností a na naši komoru se obrací i kolektivy primářů, kteří cítí zodpovědnost za dostupnost a kvalitu lékařské péče v okresních nemocnicích. **Zákon tak vedle ministra, který nechce přiznat, že ministerstvo selhalo, podporuje již jen tzv. fakultní lobby, tedy funkcionáři, kteří se často spolupodíleli na devastaci fungujícího dvouступňového atestačního systému zákonem z roku 2004.**

Ministr zdravotnictví JUDr. Ing. Ludvík zákon prosazuje proto, aby si vláda mohla odškrtnout „splněný úkol“. Ředitelům fakultních nemocnic zákon zajistí i nadále přísun laciné pracovní síly v podobě mladých lékařů, kteří se jinde nebudou moci připravit k atestaci. Rektorem VŠ a děkanům lékařských fakult vyhovuje zachování současného dominantního postavení ve specializačním vzdělávání lékařů. A zákon uspokojuje i ambice šéfů těch odborných společností, kterým se podařilo protlačit svůj obor mezi obory základní, často však bez ohledu na medicínskou logiku.

Vážený pane poslanče, argumentace ministra zdravotnictví, že je údajně lepší schválit špatný zákon, než žádný, je pro mne jako pro lékaře naprosto nepřijatelná. Pokud bychom my lékaři postupovali podle stejné logiky, tedy že „lepší špatná operace, než žádná“ zůstávaly by za námi hromady mrtvol. Tento příměr berte samozřejmě prosím jako jistou nadsázku, jejímž prostřednictvím si však dovoluji opakovaně apelovat na Váš pocit zodpovědnosti vůči občanům.

Ze všech výše uvedených důvodů si Vás tedy jménem České lékařské komory dovoluji požádat, abyste hlasoval pro zamítnutí tohoto zákona. Jeho největší nebezpečnost tkví v tom, že v případě přijetí by minimálně na několik následujících let zabránil možnosti provést skutečnou reformu specializačního vzdělávání lékařů, kterou nám vláda slibovala, a kterou naše personálně zdevastované zdravotnictví ke své stabilizaci nutně potřebuje.

Děkuji za Vaši pomoc a jsem Vám spolu se svými kolegy k dispozici, pokud byste pro své rozhodování potřeboval další informace.

S uctivým pozdravem

MUDr. Milan Kubek
prezident České lékařské komory